

Dzień

Pomorze

8 stron
cena 10 gr

DRAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDANSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMINSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — —

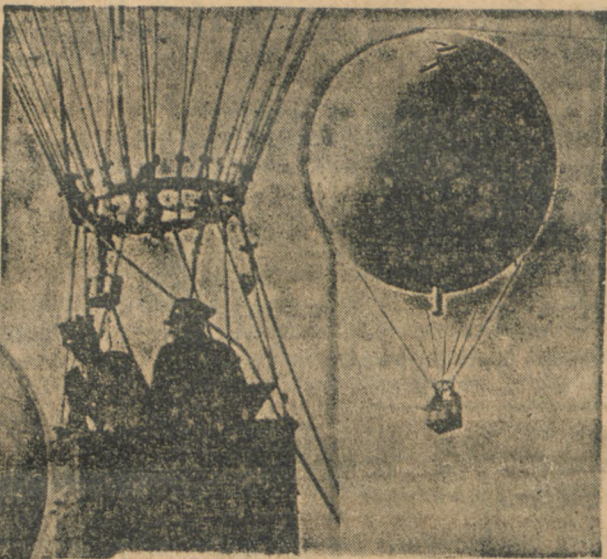
REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-60 (nocny). — **ADMINISTRACJA:** Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-70 (kierownik administracji). — **FILIA ADMINISTRACJI:** Toruń, ulica Szeroka 42 I piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.874.

Walka powietrzna o puchar im. płk. Wańkowicza

11 balonów poszybowało z Torunia na Grudziądz

W dniu wczorajszym o godzinie 18 wystartowały z Torunia balony, biorąc udział w 9 krajowych zawodach o puchar im. płk. Wańkowicza.

Balony startowały w odstępach 2-wu minutowych. Jako pierwszy odleciał balon „Lwów” z załogą: pilot pan Pietra

był się pościg samochodów za lisem, którym był balon wolny „Gopło”. Załogę balonu stanowili: pilot por. Wierzyty, pomocnik p. Wojtulanisówna, trzykrotna pilotka (szybowcowa, motorowa i balonowa) oraz pasażerka pani Les-

ka. Do pościgu za lisem stanęło kilkadziesiąt maszyn.

Poza tym odbył się pokaz lotów szybowcowych, holowanych nad miastem, otwarta była wystawa LOPP, loty jumpingowe dla publiczności oraz dla najmłodszych mały Gordon - Benet.

Na zawodach obecny był p. Wojewoda Pomorski Wł. Raczkiewicz, dowódca OK. generał Thommee oraz szef departamentu lotnictwa MSWojsk płk. Wolzleger.

Zainteresowanie zawodami było olbrzymie. Startowi balonów i dalszym imprezom przyglądały się kilkudziesięcioletnie tłumy publiczności. Zawodom sprzyjała piękna pogoda.

Wyniki pościgu za lisem w konkurencji samochodowej

- 1) miejsce zajął p. Choworko z Poznania.
  - 2) m. redaktor Strzyżewski z Torunia.
- W konkurencji motocyklowej: 1) m. Rzymkowski, 2) Moenke obaj z Torunia.
- „Lisa” złapano w m. Obory, tj. około 15 km na północ od Chełmży.

MARSZAŁEK JÓZEF PIŁSUDSKI MÓWI:

Honor nasz powinien polegać na służbie. Komu zaś służymy — służymy Ojczyźnie. A służba jest niczym innym, jak słuchaniem praw przez Ojczyznę dla Ojczyzny ustanowionych.

Polskie dni w Bukareszcie

Program pobytu P. Prezydenta R. P. w stolicy Rumunii

Bukareszt, 30. 5. — Ogłoszono oficjalny program wizyty P. Prezydenta Rzeczypospolitej w Bukareszcie.

P. Prezydent przyjedzie do Bukaresztu w dniu 7 czerwca po południu w towarzystwie małżonki, ministra spraw zagranicznych Becka oraz szefa protokołu dyplomatycznego Romera.

Na dworcu pałacowym w Mogoczajaja P. Prezydent będzie powitany przez reprezentanta króla Karola i członków rządu. Honory wojskowe odda oddział gwardii królewskiej.

P. Prezydent zamieszka w pałacu

królewskim jako gość króla.

Dnia 7 czerwca wieczorem odbędzie się w pałacu królewskim obiad.

W dniu 8 czerwca który będzie uroczystie obchodzony, jako rocznica powrotu króla Karola do Rumunii i objęcia tronu odbędzie się wobec Pana Prezydenta i króla wielka rewia wojskowa po czym nastąpi defilada młodzieży.

W południe król podejmować będzie Pana Prezydenta śniadaniem a wieczorem odbędzie się w pałacu galowy obiad i raut z koncertem.

W dniu 9 czerwca Pan Prezydent

szewski, pomocnik p. Twarkowski. 2) „Legionowo” pilot Samulski, pomocnik Paczkowski. 3) „Mościce” pilot Szorc, pomocnik Gofron. 4) „Łódź” pilot por. Kasprzycki, pom. kpt. Paszkiewicz. Jako piąty wystartował balon „Sanok”, który w roku ubiegłym zajął pierwsze miejsce z załogą: pilot Kobyłański, pom. inż. Kubica. 6) „Mazowsze” — pilot por. Sidor, pom. ppor. Wrzesień, jako pasażerka pani Sidorowa. 7) „Syrena” pilot inż. Janik, pomocnik red. Osiński. 8) „Gryf” pilot kpt. Dratwa pom. kpt. Gałęcki. 9) „Katowice” pilot por. Kotowski pom. kpt. Stencel. 10) „Pomorze” pilot kpt. Mensch pom. por. Narkiewicz, jako pasażerka pani Menschowa. 11) „Hel” pilot por. Masłakowicz, pom. por. Ptasieński.

Cały dzień dzisiejszy był bezwietrzny tak, że obawiano się, że balony będą mogły lecieć jedynie do określonego celu, jednakowoż pod wieczór powiał lekki wiatr z kierunku południowego, tak że wszystkie balony obrały kierunek północny, lecąc w kierunku Grudziądza. Warunkiem zdobycia pierwszego miejsca jest przebycie najdłuższej trasy, jednakowoż w granicach państwa.

W ramach wczorajszych zawodów od

Marszałek Śmigły-Rydz na otwarciu wystawy „Praca i kultura wsi” w Liskowie

Warszawa, 21. 5. (AG.) Ustalony już został definitywnie termin otwarcia Wystawy „Praca i kultura wsi” w Liskowie na dzień 8 czerwca. Jak się dowiadujemy, w uroczystym otwarciu wystawy ma wziąć udział Marszałek Śmigły Rydz.

Zgierz w dniu Święta Matki uczcił pamięć matki Marsz. Piłsudskiego

Łódź, 30. 5. (PAT.) Dzisiaj m. Zgierz a wraz z nim cały powiat łódzki obchodził bardzo uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci matki Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na tablicy tej wmurowanej w ścianę gmachu zarządu miejskiego został wryty następujący napis: „Tej, której syn złożył swe serce w holdzie, Marii z Bilewiczów Piłsudskiej — uosobieniu cnót matek-Polek, które dały ojczyźnie pokolenie bojowników o niepodległość — w dniu święta matki wdzięczni zgierzanie”.

Okolicznościowe przemówienie wygłosił w czasie odsłonięcia starosta powiatowy Makowski.

Madonna Swarzewska

na sztandarze wojska polskiego

Swarzewo, 30. 5. (PAT.) Społeczeństwo wybrzeża polskiego funduje sztandar dla batalionu morskiego w Wejherowie. Na sztandarze którego uroczyste wręczenie nastąpi w lipcu br. wyhaftowany będzie wizerunek cudownej figury Królowej Polskiego Morza, znajdującej się w synynej na całe Kaszuby świątyni w Swarzewie nad zatoką pucką. Wiadomość o umieszczeniu wizerunku powszechnie czczonej Madonny Swarzewskiej na sztandarze wojska polskiego wywarła na całych Kaszubach wielką radość.

Konferencja prasowa O. Z. N.

W dniu 26 maja rb. odbyła się w biurze propagandy Obozu Zjednoczenia Narodowego konferencja prasowa, poświęcona omówieniu najbliższych zebrań organizacyjnych Organizacji Miejskiej OZN w Warszawie.

W konferencji, którą prowadził zastępca szefa biura propagandy red. Jan Drzewiecki, wzięli udział z kierownictwa Organizacji Miejskiej poseł Jan Hoppe i p. Witold Bielecki, oraz przedstawiciele stołecznej prasy.

wyda w poselstwie Rzplitej śniadanie na cześć król. Karola, po czym obaj szefowie państw wyjadą do Sinaja do rezydencji królewskiej, skąd w godzinach wieczornych Pan Prezydent odjedzie wprost do Warszawy.

Pancernik niemiecki w ogniu bomb hiszpańskich

London, 30. 5. (PAT.) Reuter donosi z Walencji: Niemiecki okręt wojenny „Admirał Scheer” otworzył rzekomo ogień do dwóch hiszpańskich samolotów rządowych, które podążały w kierunku portu Palma na Majorce.

Okręt niemiecki został rzekomo trafiony 4-ma bombami. Z ogólnej liczby 12 bomb, rzuconych przez samoloty hiszpańskie. Na pokładzie okrętu nastąpił rzekomo szereg eksplozji.

Paryż, 30. 5. (PAT.) Prasa donosi,

że podczas wczorajszego bombardowania niemieckiego krążownika u wybrzeży wysp Balearskich bomby rzucone przez hiszpańskie samoloty rządowe zabiły 15 do 20 osób z pośród załogi okrętu.

Po zmianie rządu w Londynie

Skład osobowy nowego rządu angielskiego

Mac Donald nie przyjął tytułu lorda

Londyn, 30. 5. (PAT). Następujący ministrowie z dotychczasowego rządu pozostają na swych stanowiskach: Lord Ailsham, jako lord kanclerz, Anthony Eden, jako minister spr. zagr., Malcolm Mac Donald, jako minister dla spraw dominiów, lord Swinton, jako minister lotnictwa, lord Zetland, jako minister dla spraw Indyi, Walter Elliot, jako minister dla spraw Szkocji, Ormsby Gore, jako minister kolonii, sir Thomas Inskip, jako minister koordynacji obrony, William Morrison, jako minister rolnictwa i rybołówstwa, sir Kindley Wood, jako minister zdrowia i Ernest Brown, jako minister pracy. Dokonane zostały następujące zmiany: trzech członków gabinetu ustąpiło z rządu całkowicie: premier Stanley Baldwin, prezydent rady królewskiej Ramsay Mac Donald i minister handlu Walter Runciman. Ustąpił z rządu również, nie wchodzący w skład gabinetu, kanclerz księstwa Lancaster sir John Davidson.

Dotychczasowy kanclerz skarbu Neville Chamberlain objął stanowisko premiera, dotychczasowy minister spr. wewn. sir John Simon objął kanclerstwo skarbu, dotychczasowy pierwszy lord admiralicji sir Samuel Hoare — ministerstwo spr. wewn., dotychczasowy lord strażnik tajnej pieczęci lord Halifax, został prezydentem tajnej rady koronacyjnej, dotychczasowy minister wojny — Duff Cooper, mianowany został pierwszym lordem admiralicji, dotychczasowy minister komunikacji — Hore-Belich, objął ministerstwo wojny, dotychczasowy minister oświaty — Oliver Stanley — ministerstwo handlu, dotychczasowy parlamentarny podsekretarz stanu w ministerstwie handlu dr. Burgin został ministrem komunikacji, a dotychczasowy minister robót publicznych — lord Stanhope — ministerstwo oświaty, dotychczasowy parlamentarny podsekretarz stanu w ministerstwie lotnictwa sir Philipp Sassoon, mianowany został ministrem robót publicznych, dotychczasowy parlamentarny podsekretarz stanu dla spraw tajnej pieczęci. Kanclerzem księstwa Lancaster mianowany został poseł do Izby Gmin lord Winterton, 54-letni syn Earla Hamiltona, bardzo wpływowy poseł stronnictwa konserwatywnego którego wstąpienie do rządu jest nie bez znaczenia. Przypuszczać należy, że lord Winterton wejdzie później w skład gabinetu mimo, iż urząd jego automatycznie tego przydziału za sobą nie pociąga. Poprzednik jego członkiem gabinetu nie był. Lord Winterton jest właściwie jedynym nowym członkiem rządu, inne teki obsadzone bowiem zostały przez przesunięcia.

Pierwszym aktem rządowym nowego premiera było zaproponowanie królowi podniesienia do wysokiej godności lordowskiej Earla ustępującego premiera Baldwina.

Ramsay Mac Donald, któremu król chciał również nadać tytuł lordowski i odznaczyć go zaszczytnym orderem Pourlemerite uchylił się od przyjęcia tytułu i odznaczenia, twierdząc, że jest to sprzeczne z jego zasadami. Ramsay Mac Donald jako jedyny z resztą z ustępujących obecnie ministrów pozostaje nadal członkiem Izby Gmin i w zasadzie więc nie wycofuje się jeszcze z czynnego życia parlamentarnego.

Rząd brytyjski odmłodził się

Londyn (PAT). Cała prasa angielska zyczliwie wita nowy gabinet, podkreślając, że rząd Chamberlaina oznacza utrzymanie ciągłości dotychczasowej polityki.

Osoba nowego premiera jest przedmiotem przychylnych komentarzy. — Podkreślano są zalety jego charakteru, a mianowicie wielka uczciwość, powaga, cywilna odwaga, zdolności organizacyjne i dokładność. O ile Baldwin kierował się często intuicją i był typem artystycznego improwizatora, o tyle Chamberlain jest ścisły, dokładnie opracowuje szczegóły i opiera swoje decyzje na drobiazgowych obliczeniach.

Jest zresztą rzeczą znaną, że rząd brytyjski odmłodził się. Przeciętny wiek gabinetu narodowego Mac Donald w r. 1931 wynosił 57 lat i 2 miesiące. Ostatni gabinet Baldwina wykazywał 54 lata i 8 miesięcy. W obecnym przeciętna wynosi 51 lat i 7 miesięcy.

Gabinet stanie w poniedziałek przed Izbą Gmin w obliczu trudności, wynikających z zaproponowanej przez Chamberlaina jeszcze jako kanclerza skarbu daniny na rzecz obrony narodowej, której to daninie City się sprzeciwia, domagając się bardzo daleko idących zmian. W poniedziałek rozpocznie się drugie czytanie projektu. Z ramienia rządu wystąpi w obronie daniny nowy kanclerz skarbu sir John Simon.

Część konserwatystów zgłosiła nawet wniosek o odrzucenie tej daniny. Gdyby istotnie parlament wniosek ten przyjął i daninę odrzucił, równałoby się to votum nieufności wobec nowego rządu, któryby wówczas musiał się podać do dymisji. Jednak, wedle powszechnych przewidywań, wniosek nie uzyska większości, tak, że żadne poważniejsze następstwa z tej sprawy dla rządu nie wynikną.

Pamięci braterstwa broni polsko-amerykańskiej

Wzruszająca uroczystość na cmentarzu lwowskim

Lwów 30. 5. (PAT). Na cmentarzu obrońców Lwowa odbyła się dziś tradycyjna uroczystość oddania hołdu pamięci 3-ch amerykańskich lotników, którzy w r. 1920 w wojnie polsko-bolszewickiej polegli w eskadrze im. Tadeusza Kościuszki. Uroczystość zgromadziła na cmentarzu obrońców Lwowa przedstawicieli władz rządowych, wojskowości, miasta, związków kombatanckich oraz tłumy publiczności i młodzieży szkolnej. Nad pięknie przybranymi mogiłami por. Edmunda Gravesa, por. Mac Calona i kpt. Artura Kelly przemówił i od-

prawił modły pastor Banzel. Następnie złożono wieńce od miasta stowarzyszenia strażki mogił, Zw. Narodowego Polaków St. Zjednoczonych, weteranów armii polskiej z Ameryki, eskadry amerykańskich lotników z Chicago nr. 335, Zw. Polaków z Zagranicy. Złożyli również wieńce: płk. Kraus imieniem wojskowości oraz lotników lwowskich oraz attache wojskowy ambasady amerykańskiej mjr. John Winslow. Uroczystość zakończyła się odegraniem hymnów narodowych amerykańskiego i polskiego.

Eks-kaizer pragnie umrzeć w Niemczech

Jedno z pism włoskich donosi, że stan zdrowia eks - cesarza Wilhelma budzi poważne zaniepokojenie wśród najbliższego otoczenia. Wilhelm obcho dził przed kilku dniami 78-lecie swoich urodzin. Nie tracił on nadziei, że uda mu się powrócić do Niemiec, by choć umrzeć wśród swoich, a nie na wygnaniu.

Cały zamek w Doorn strzeżony jest przez żandarmów, którzy nie wpuszczają żadnych turystów, przybyłych z róż-

nych stron świata, chcących zobaczyć Wilhelma. W zamku panuje kompletna cisza, cesarz bowiem od paru dni nie wstaje z łóżka. Do czasu wybuchu choroby Wilhelm wstawał rano i rąbał drzewo, po południu zaś pracował nad spisaniem swych wspomnień. Zdążył on już przygotować dwa tomy p. t. „Moja młodość”. Czy jednak pracę zakończy — niewiadomo. Stan zdrowia b. cesarza jest bardzo poważny.

Pierwsza stacja radiowa na biegunie

Zaginiony lotnik odnalazł się

Moskwa, 30. 5. Od zaginionego lotnika sowieckiego Mazuruka otrzymano radiogram, w którym Mazuruk zawiadamia, że wylądował w pobliżu Bieguna Północnego na lodowcu i przygotowuje się do dalszego lotu.

Sowiecka ekspedycja polarna zakończy

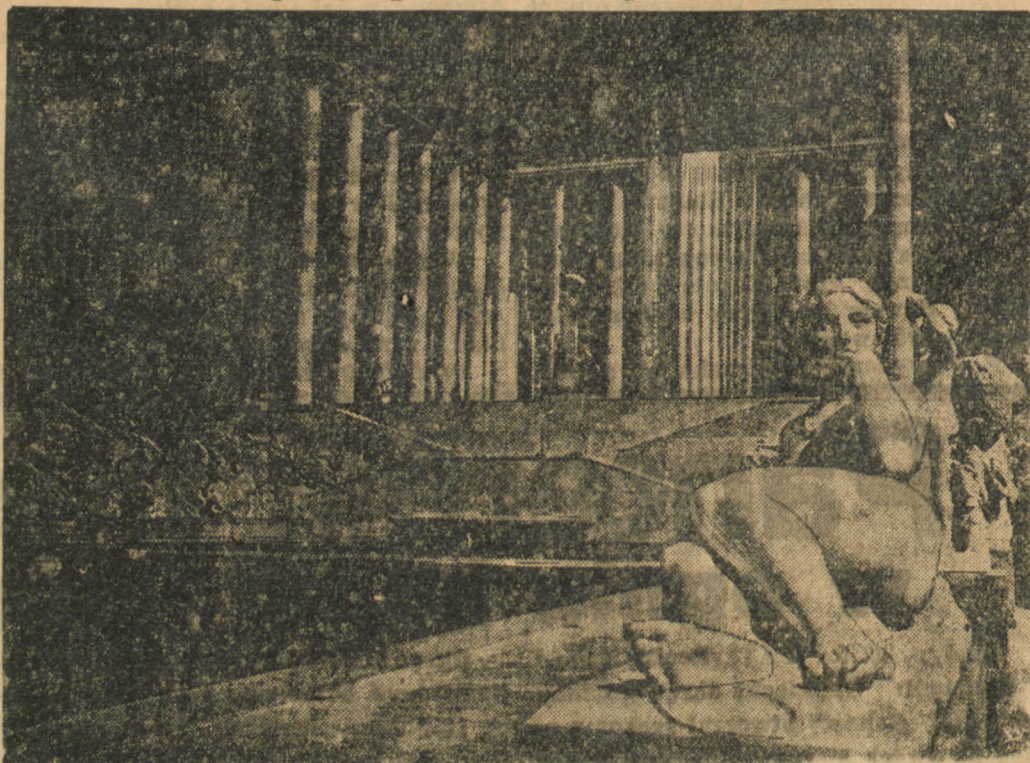
wkrótce budowę stacji radiowej na Biegunie Północnym, co da możliwość uzyskania komunikacji radiowej z biegunem, drogą przez stację na wyspie Rudolfa, z kolei zaś cała Europa będzie mogła porozumiewać się z Biegunem Północnym za pośrednictwem centralnej stacji moskiewskiej.

Skandal podczas otwarcia pawilonu sowieckiego w Paryżu

Prawicowy „Jour” donosi o skandalu, jaki miał miejsce w związku z oficjalnym otwarciem pawilonu sowieckiego na Wystawie Paryskiej. Na otwarciu przybyło wiele osobistości ze świata „postępowego” oraz 2 deputowanych, nadto szereg osób z komunistycznej partii Francji. Podczas przemówienia komisarza wystawowego wznoszono okrzyki na rzecz Rosji Sowieckiej, a gdy

orkiestra zagrała hymn sowiecki, wzniesli oni zaciśnięte pięści do góry, śpiewając równocześnie „Międzynarodówkę”. Oficjalni przedstawiciele, w momencie tym pośpiesznie zegnając się, opuścili gmach sowiecki. Pozostali, pod przewodnictwem posła sowieckiego Hirschfelda i deputowanego francuskiego Vaillant-Couturier, po raz drugi rozpoczęli śpiew „Międzynarodówki”.

Z wystawy światowej w Paryżu

Rzut oka na frontową ścianę pałacu Muzeum Sztuki Nowoczesnej na terenie otwartej przed czterema dniami Międzynarodowej Wystawy Sztuki i Techniki w Paryżu.

Boże Ciało w Spale

Zdjęcie nasze przedstawia moment, w którym Pan Prezydent RP. prowadzi ks. Celebranta wspólnie z p. wicepremierem Kwiatkowskim, podczas uroczystej procesji na terenie rezydencji spalskiej.

Papież Pius XI kończy 80 lat

W dniu 31 maja rb. Ojciec Święty obchodzić będzie 80-tą rocznicę urodzin. W dniu tym nastąpi uroczyste otwarcie Papieskiej Akademii Nauk; uroczystość odbędzie się w Sali Szwajcarów w pałacu Castel Gandolfo.

Wobec znacznej poprawy stanu zdrowia Papieża, będzie On obecny w czasie tych uroczystości.

Prymas Hlond

w Stanisławowie na koronacji obrazu Matki Boskiej

W związku z niedzielnymi uroczystościami koronacji cudownego obrazu Matki Boskiej Łaskawej w kościele obrz. ormiańskiego przyjechał tu Prymas Polski, ks. kardynał August Hlond w towarzystwie ks. metropolity dr. Sapięhy, biskupa półowego Galla i dostojników kościoła z całej Polski.

Ks. kard. Prymas powitany przez władze w otoczeniu honorowego szwadronu ułanów udał się do rezydencji p. wojewody.

Miasto przybrało odświętny i uroczysty wygląd.

Obraz Matki Boskiej Łaskawej, którego koronacja odbyła się wczoraj przez J. E. ks. arcybiskupa Teodorowicza, pochodzi z końca 17 wieku.

„Dar Pomorza” w Kopenhadze

Kopenhaga, 30. 5. Do tutejszego portu zawinął „Dar Pomorza”, który po parodniowym postoju odpłynie do Gdyni

Pożar 2 cyrków w Berlinie

Berlin, 30. 5. Wybuchł tu pożar równocześnie w 2 cyrkach.

W nocy spalił się w dzielnicy Schoenberg doszczętnie namiot cyrkowy. Pożar przez dłuższy czas zagrażał poważnie sąsiadującemu z cyrkiem parkowi rozrywk.

W południe wybuchł pożar w gmachu dawnego cyrku Buscha, oddanego obecnie do rozbiórki.

Strat w ludziach nie ma.

Szkody materialne są bardzo znaczne.

Komunikat meteorologiczny

Pogoda w Polsce kształtuje się pod wpływem wyżu barometrycznego, który pokrywa niemal całą Europę. Wskutek czego wczoraj w godzinach popołudniowych w całym kraju panowała pogoda słoneczna. Temperatura o godz. 14-ej wynosiła: 11 st. w Zakopanem i Gdyni, 15 w Wilnie, Przemysłu i Suwałkach, 16 w Lublinie, 17 w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Białymstoku, 18 w Łodzi, Kielcach i Grudziądzu, a 19 w Bydgoszczy Toruniu i Kaliszu.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 31 bm.: Pogoda słoneczna i ciepła przy słabych wiatrach wschodnich.

Odbudowa Zułowa

miejsca urodzenia Marszałka Piłsudskiego

Prace nad odbudową Zułowa, prowadzone oddawna weszły w końcowe stadium realizacyjne. Komitet odbudowy, który w tych dniach bawił w Zułowie zapoznał się ze stanem prac wykonanych, a dalszy ich rozwój omówił projektodawca inż. arch. Romuald Gutta, który przedstawił dokładnie plan zadrzewienia, szczegółów architektonicznych i krajobrazowych.

Według tego projektu podkreślone i wydobyte zostaną te szczegóły starego Zułowa, które są dla niego istotne, jak: fundamenty dworku, w którym się Marszałek urodził, otoczenie roślinne i krajobrazowe. Punktem centralnym całości stanie się historyczne miejsce, na którym stał dom urodzenia i zostanie ono wyniesione nad otoczenie rodzajem pewnego tarasu, do którego prowadzić będzie kilka stopni. Fundamenty samego dworku zostaną nieco wyźwignięte, tak, że dokładnie będzie widoczny rozkład pokoi historycznego domu.

Dookoła fundamentów zostanie utworzone półkole wolnego placu, na którym znajdzie się miejsce dla publiczności.

Na wprost fundamentów domu zostało zachowane półkole dawnego podjazdu do dworku, które będzie izolowane zielenią i trawnikami na znak, że nikt już więcej przed ten dworek nie zajdzie. Do właściwego Zułowa prowadzić będzie aleja wysadzana brzoźami i lipami, wstępem do której będzie rodzaj wjazdu utrzymanego w charakterze raczej nowoczesnym.

Ks. Windsor „Królewską Wysokością“

London. Oficjalnie komunikują, że pomimo, iż z tytułu Królewskiej Wysokości mogą korzystać wyłącznie najbliżsi krewni monarchy, król wyraził życzenie, aby ksiądz Windsor korzystał z tego tytułu, do którego nie będą mieli prawa jego małżonka ani też ewentualne potomstwo.

Dzisiaj będzie zeznawał Doboszyński

W dziewiątym dniu procesu sprawy uczestników marszu do Myślenic i ułtarzek z policją, skończył sąd przesłuchiwanie świadków oskarżenia i rozpocznie przesłuchiwanie świadków obrony.

Dzisiaj ma m. in. zeznawać także sam Doboszyński, po czym we wtorek spodziewać się już należy zamknięcia przewodu sądowego, oraz wygłoszenia przemówienia oskarżycielskiego przez prok. Szypulę.

Mowy obrończe przewidziane są na cztery dni, przy czym każdy z adwokatów, według podziału ról, omówi oddzielny przekrój sprawy.

Napad na moskiewskiego korespondenta PATA

Dnia 25 maja dokonano, jak już donosiliśmy, na drodze Kijów — Czernihów napadu na korespondenta moskiewskiego Polskiej Agencji Telegraficznej p. Feliksa Haczyńskiego, który jechał samochodem wraz z p. Łagoda urzędnikiem Ambasady, oraz szoferem. Ranni zostali: p. Łagoda oraz szofer. Na zdjęciu naszym podobizna red. Feliksa Haczyńskiego, korespondenta PAT w Moskwie.

Stary krzyż drewniany przy wjeździe do Zułowa, pamiętający tradycje romantycznej epoki powstań narodowych będzie mocnym akcentem przy przejściu do Zułowa właściwego.

Koncepcja prof. Gutta, która stopniowo nas wprowadza w Zułów stary, skomponując szczegóły krajobrazowe i pozostałości architektoniczne — zyskała całkowitą aprobatę komitetu odbudowy.

Po obejrzeniu prac wykonanych i omówieniu szczegółów mających powstać, od-

było się okolicznościowe posiedzenie komitetu.

Postanowiono wykonać dwa modele plastyczne: Zułowa historycznego dawnego i Zułowa po odrestaurowaniu w jego dzisiejszym wyglądzie.

W drodze powrotnej z Zułowa członkowie komitetu zatrzymali się w historycznym kościele chrztu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Sorokopolu, gdzie byli na nabożeństwie i wraz z miejscową ludnością wzięli udział w procesji Bożego Ciała.

Na Kurpiach

Niezwykle barwnie i strojnie wystąpili Kurpiowie podczas procesji Bożego Ciała. — Oryginalne ludowe stroje kurpiowskie nadały uroczystej procesji, która odbyła się przy pięknej pogodzie, specjalnego uroku, tworząc jedyne w swoim rodzaju, pełne misterium ludowego widowiska. Na zdjęciu naszemu fragment procesji Bożego Ciała w Myszyńcu z udziałem tysięcznych rzesz ludu kurpiowskiego.

Ataki lotnicze w Hiszpanii

Gwałtownemu bombardowaniu uległy Barcelona i Santander

Barcelona (PAT). Wczoraj rano 6 samolotów powstańczych bombardowało Barcelonę. Były to duże trójmotorowe aparaty. Bomby zrzucono w dużej ilości niemal na wszystkie dzielnice miasta. Z chwilą ukazania się samolotów rozległy się syreny alarmowe, a baterie przeciwlotnicze otworzyły ogień. Samoloty powstańcze ostrzelały ogniem karabinów maszynowych sta-

nowiska dział przeciwlotniczych.

Na ulicach miasta padło ponad 50 zabitych i przeszło 100 rannych. Wiele domów zostało zniszczonych.

Po zakończeniu bombardowania, samoloty powstańcze poszybowały w kierunku morza, zrzucając jeszcze kilka bomb na wieś Gramanet del Besos, gdzie padło 5 zabitych i kilkunastu rannych. Prezydent

Companys i tymczasowy mer miasta Barcelony Salvador odwiedzili zbombardowaną dzielnicę.

Bilbao. (PAT). Agencja Havasa donosi, że osiem trzymotorowych samolotów powstańczych konstrukcji niemieckiej bombardowało Santander, zrzucając około 150 bomb, w większości zapalających. Równocześnie zbombardowana została przez lotników powstańczych miejscowość San Roman, przy czym kilkanaście domów zostało doszczętnie zniszczonych, a kilka osób zabitych.

Z burzenia w Bilbao?

Paryż (PAT). „Echo de Paris“ twierdzi, że w Bilbao na wiadomość o porażce wojsk rządowych pod Orduna dojdzie do krwawych zaburzeń. Po przybyciu na dworzec rannych z frontu tłum kobiet urządził demonstrację, która przybrała tak poważny charakter, że policja zmuszona była szarżować. Poza tym doszło do strzelaniny między nacjonalistami baskijskimi a elementami skrajnie-lewicowymi. Dziennik twierdzi, że rząd baskijski przygotowuje się do opuszczenia Bilbao i do przeniesienia urzędów do Santander.

Czarny dzień lotnictwa angielskiego

7 samolotów uległo zniszczeniu

Sobota stała się prawdziwym „czarnym dniem“ w dziejach lotnictwa angielskiego. W ciągu dnia uległo zniszczeniu 7 aparatów. Pierwsza katastrofa wydarzyła się podczas wyścigu lotniczego Londyn — wyspa Man. Aparat wkrótce po starcie rozbił się, grzebiąc pod szczątkami ciała dwóch lotników.

Na lotnisku Farnborough przed tłumem publiczności spadł aparat wojskowy. Dwaj lotnicy ponieśli śmierć. Dwa dalsze wypadki wydarzyły się — jeden w Salisbury, a drugi na lotnisku Wad-

lington, gdzie zginął dowódca eskadry lotniczej oraz porucznik lotnictwa. W godzinach popołudniowych samolot wojskowy spadł w pobliżu Tangmere w hrabstwie Sussex. W Wickow i Laleham wydarzyły się nowe katastrofy, przy czym załogi obu samolotów wyszły z wypadków bez szwanku. Dzień zakończył się nowym wypadkiem na lotnisku Weston. Samolot bombowy w chwili startu zapalił się i został zniszczony.

W ciągu ostatnich 24 godzin 11 osób zginęło w Anglii w katastrofach lotniczych.

Pośmiertny dar Rockefellera

Pół miliarda dolarów na cele społeczne

Nowy York. W Pocantico Hill odbył się przy udziale najbliższej rodziny pogrzeb zmarłego miliardera Johna D. Rockefellera. Uroczystości żałobne były bardzo skromne.

Po pogrzebie odbyło się otwarcie testamentu zmarłego „króla nafty“. Testament jest bardzo sensacyjny, bowiem Rockefeller zapisał swej rodzinie tylko 25 milionów dolarów. 530 milionów zmarły przeznaczył na cele dobroczynne, kościelne i na wychowanie młodzieży oraz na cele naukowe.

© ostatnich chwilach Rockefellera donosiła jeszcze, że w sobotę czuł on się dobrze i rozmawiał dłuższy czas ze swym otoczeniem wieczorem zasnął spokojnie, chociaż poprzedniego dnia był przez kilka godzin niespokojny.

O godz. 3 rano w niedzielę po krótkim omdleniu Rockefeller odzyskał przytomność i oświadczył czuwającym przy jego łóżku lekarzom: „Umieram śmierć przychodzi do mnie cichutko“... To były jego ostatnie słowa. Zmarł spokojnie.

Galopada słoń po ulicach miasteczka francuskiego

Paryż. W miejscowości Lorient w południowej Francji na krótko przed przedstawieniem znajdującego się tam cyrku, wybuchł pożar w jednym z pobliskich domów. Dozorcy cyrku, ze względów ostrożności spuścili z uwięzi słoń, które spłoszone dymem, wyostały się na ulice i przez kilka godzin galopowały po ulicach miasteczka, nie czyniąc zresztą nikomu szkody. Dozorcy, po dłuższym pościgu, zdołali złapać zwierzęta i sprowadzić je z powrotem do cyrku.

Łabędzi śpiew organu zlikwidowanego stronnictwa niemiecko-narodowego w Gdańsku

„Danziger Nationale Zeitung“ przestała wychodzić — Apostrofa pod adresem partii centrowej

Ostatnim etapem likwidacji stronnictwa niemiecko-narodowego w Gdańsku, po rozwiązaniu się partii i przystąpieniu jej kierowników do narodowych socjalistów, jest zwinienie „Danziger Nationale Zeitung“ — oficjalnego organu stronnictwa.

Pismo to ukazywało się 2 razy w tygodniu i zwłaszcza w ostatnim czasie odznaczało się zupełnym brakiem jakiegokolwiek wyraźniejszego oblicza politycznego. Poza działem informacyjnym, zresztą zdezaktualizowanym skutkiem kilkunastu tygodni odstępów czasu pomiędzy kolejnymi numerami, zamieszczano tam przeważnie artykuły o treści kulturalnej wzgl. rozmaitości ze światła, starannie unikając wszystkiego, co mogło by świadczyć o pewnej niezależności poglądów, zwłaszcza gdy chodziło o stosunki wewnętrzno-polityczne w Rzeszy i w Wolnym Mieście. Dlatego też likwidacji tego pisma nikt zapewne żałować nie będzie i nie stworzy ona żadnej luki w niemieckogdańskim piśmiennictwie periodycznym.

W ostatnim swym numerze, wydanym dnia 29 maja, „Danziger Nationale Zeitung“ zwraca się do swych czytelników, tłumacząc im, że zadania czasopisma zostały spełnione i że w związku z tym dalsze jego wydawanie stało się niepotrzebne. Jakież to były zadania?

Otóż, wedle twierdzenia redakcji polegały one na tym, aby utworzyć drogę do wspólnego frontu niemieckiego w Gdańsku przez zaprzestanie bezpłodnej opozycji i wpojenie swym czytelnikom przekonania o konieczności pełnienia przez nich „narodowej powinności“. Cel ten został osiągnięty i czasopismo stało się zbędne. „Der Moor hat seine schuldigkeit getan...“

W artykule wstępnym, zamieszczonym w tym samym ostatnim numerze pisma, redakcja w dłuższych wywodach stara się uzasadnić zmianę swego stanowiska wobec narodowego socjalizmu. Główny nacisk kładzie się na niebezpieczeństwo komunistyczne, które — wedle zdania autorów — tylko narodowy socjalizm może odeprzeć skutecznie i dlatego idąc śladem Rzeszy, gdzie światopogląd nar.-socjalistyczny przez ogół został uznany i przyjęty, również i niemiecka ludność Gdańska przyjąć i uznać go powinna.

Najciekawsza jest apostrofa pod adresem ostatniego, istniejącego jeszcze w Gdańsku legalnie stronnictwa opozycyjnego — partii centrowej. Mówiąc o tym, że życie narodu, nie może być rozdzielane walkami partyjnymi, a musi oprzeć się na idei i wspólnym wielkim światopoglądzie (w danym wypadku narodowo - socjalistycznym), artykuł wskazuje, że centrum gdańskie, stara się ugruntować swe stanowisko i swoje prawo dalszego istnienia na innym terenie, a mianowicie przez utrzymanie światopoglądu chrześcijańskiego. Równoległe z tym dochodzi do głosu również kwestia religii i obrony kościoła katolickiego przed kierowanymi nań atakami.

Usiłując podważyć to stanowisko centrum, „Danziger Nationale Zeitung“ nie znajduje odpowiednich argumentów, poza tym, że jak echo prasy nar. - socjalistycznej powtarza nieśmiało zarzuty pod adresem katolickiego kleru co do przestępstw dewizowych i obyczajowych. Dodaje jednak

szybko, że są to oczywiście pożałowania godne wypadki, których nie można generalizować i obarczać za nie odpowiedzialnością całej organizacji kościelnej. To też w końcu artykuł stwierdza, że daleki jest od rozważania tych, czy innych motywów, dla których centrum uważa za swój obowiązek zachować w dalszym ciągu swe niezależne

istnienie.

Czytając te ustępy trudno oprzeć się wrażeniu, że autorów artykułu pali wstyd wobec swych niedawnych towarzyszy z obozu opozycyjnego, — wstyd prozelitów politycznych, patrzących mimo wszystko z szacunkiem na tych, którzy wykazują więcej od nich hartu i odwagi...

„Danziger Morgen Zeitung“ również się likwiduje

O ile zawieszenie wydawnictwa niemiecko - narodowych w Gdańsku nikogo nie zaskoczyło i było naturalną konsekwencją rozwoju wydarzeń, o tyle niespodzianką sprawiła publiczności „Danziger Morgen Zeitung“, zapowiadając w swym wczorajszym wydaniu, że przestaje wychodzić.

Dziennik ten ukazywał się w Gdańsku od roku jako wydanie poranne czołowego organu narodowo-socjalistycznego „Der Danziger Vorposten“. Czytelnikom wydawnictwo tłumaczy swój krok tym, że wobec „ogromnego rozwoju“ jakiego w ostatnich

12 miesiącach doznał „Vorposten“ okazała się konieczność skupienia wszystkich sił ludzkich i środków technicznych dokoła tego dziennika i dlatego dla mającej skądinąd pełną rację bytu „Morgen Zeitung“... zabrakło ludzi i maszyn.

Zaiste, jest to chyba pierwszy wypadek w dziejach prasy, że świetny rozwój wydawnictwa zmusza je do likwidowania jednego z dwóch swoich wydań.

Wydawnictwo „Vorpostena“ mogło by wynaleźć inny, bardziej przekonujący argument...

Przed tegorocznym Świętem Morza

Zapraszamy do Gdyni całą Polskę, a zwłaszcza ludność najbliższego zaplecza

Raz na rok chce Gdynia ugościć w swych murach całą Polskę, chce pokazać, jak pracuje, jak buduje miasto, port, flotę handlową i wojenną, jak strzeże morskich interesów Rzeczypospolitej. Dlatego Święto Morza (29 czerwca) jest dla Gdyni nie tylko świętem, ale jest zarazem dniem uroczystej rewii wszystkich sił żywotnych poświęconych potędze Polski na morzu.

Hasło tegorocznego Święta Morza: **„Chcemy silnej floty wojennej i kolonii“** powinno skupić cały naród w szlachetnym wysiłku ku wzmoczeniu obronności na polskim morzu. Właśnie w Gdyni wobec dostojników państwowych powinno społeczeństwo polskie żywiłowo zmanifestować swą zdecydowaną wolę oparcia przyszłości Polski o morze.

Zapraszamy tedy całą Polskę do Gdyni, jednak zdając sobie sprawę z niemożności przyjazdu masowego z dalszych stron, zapraszamy głównie **ludność polską najbliższego zaplecza Gdyni**, a więc powiatów: morskiego, kartuzkiego, kościerskiego, starogardzkiego i tczewskiego. Powiaty te jako najbliż-

sze będą miały możność oglądać Gdynię radosną, Gdynię patriotyczną, Gdynię dumną strażniczkę morza polskiego.

Przyjeżdżajcie na Święto Morza do Gdyni! Gdynia Was oczekuje!

Grom zabił wdowę matkę trojga dzieci

W czasie ostatniej burzy uderzył grom w dom folwarczny majątności Zmijewko pow. brodnickiego. Grom, dostawszy się wewnątrz domu zabił śmiertelnie wdowę, 45-l. Wiktoryę Zielińską, matkę trojga nieletnich dzieci.

Znajdujące się tuż przy matce w brzośnie chwili najmłodsze jej dziecko cudem ocalało. Przywołany telefonicznie z Brodnicy lekarz dr. Maćkowski stwierdził zgon Zielińskiej.

Ohydna zbrodnia sędziwego starca Zamordował już drugiego swego zięcia

Niedaleko Kruszewicy w wiosce Sosnowiec popełniono straszną zbrodnię. W mieszkaniu Rawickich, położonym w centrum wsi znaleziono rano **Józefa Rawickiego, lat 40**, strasznie zmasakrowanego w łóżku, silnie broczącego krwią. Śmiertelnie poraniony da-

wał słabe tylko oznaki życia i zmarł w drodze do szpitala.

Na miejsce wypadku przybyła natychmiast policja, która wszczęła energiczne dochodzenia, w wyniku których aresztowany został **82-letni Jan Skorupa**, teść zamordowanego Rawickiego, który wzięty w krzyżony ogień pytań, załamał się w pewnej chwili i przyznał się do ohydnej zbrodni.

Sprawa cała posiada podłoże sensacyjne, przy czym wskazuje się na **niewyraźną rolę żony Rawickiego**.

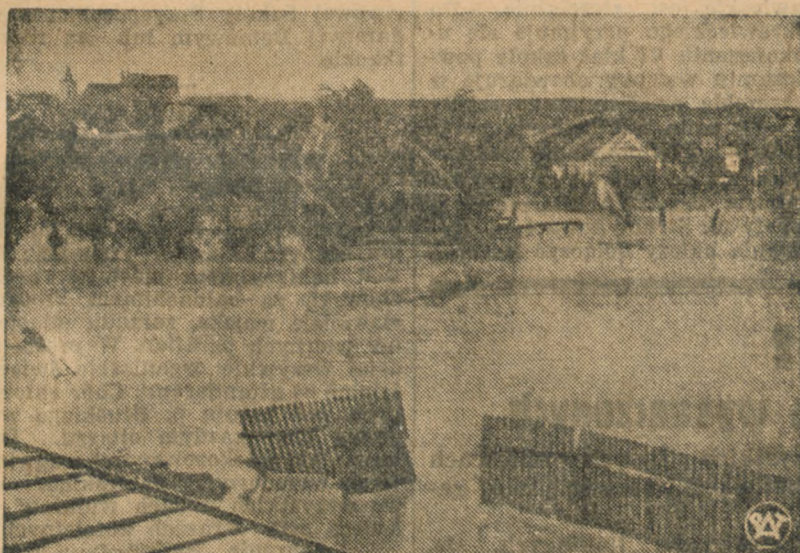
W podobnych okolicznościach, jak obecnie Rawicki, zginął bowiem przed czterema laty **piętnastoletni mąż Rawickiej, niej. Kowalski**. Znalaziono go w stodole z rozpiętą siekierą głową. Już wtedy wskazywano palcem na starego Skorupę i jego córkę, jako na współwinnych zabójstwa. — Śledztwo utknęło atoli na martwym punkcie i nie można im było nic konkretnego udowodnić.

Dalsze dochodzenia trwają.

Wynik konkursu piękności samochodów na zawodach balonowych

Komisja sędziowska w składzie pp. mjr. Kamińskiego, dr. med. Łukowicza, kpt. A. Bramowicza i p. Szymczaka, przedstawiła Pozn. Automobilklubu przyznała w konkursie piękności samochodów I miejsce — samochodowi nr. 28 p. Romana Kentzera (541 pkt.); II — auto nr. 26 p. Lewandowskiego Kazimierza z Inowrocławia (164 pkt) III — auto nr. 4 p. inż. Adolfa Tarnawskiego z Torunia (148 pkt.); IV — auto nr. 30 p. Ireney Gorzechowskiej; V — auto nr. 17 p. dr. Eug. Turyna z Torunia i VI — auto nr. 13 nieznanego właściciela. Zwycięzcom pierwszych 3 miejsc wręczono tytułem nagrody odpowiednie upominki, w czym I nagroda — kryształowy puchar był ufundowany przez star. królowego p. Wincentego Łackiego.

Po katastrofalnej powodzi

Zalane wodą tereny w Skalmierzu, pow. Pińczów. Okolice te, obok Mlechowa i Działoszyca najbardziej ucierpiały wskutek niespodziewanej klęski strasznego żywiołu.

Samobójstwo emeryta folwarcznego w obawie przed wykryciem nadużyć

W Jeleniu pow. chełmiński popełnił samobójstwo przez powieszenie się na drzwiach we własnym mieszkaniu emerytowany urzędnik gospodarczy 66-l. Zenon Welsandt.

Przeprowadzone dochodzenie wykazało, że Welsandt popełnił samobójstwo z obawy przed odpowiedzialnością za nadużycia, które popełnił w czasie, gdy był zatrudniony na majątku Jelenica.

W dniu 28 kwietnia kontrolerzy Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu przeprowadzili kontrolę kart kwitowych w majątku Jeleniec, przy czym ujawnione zostały nadużycia na 3000 zł. Według oświadczenia właściciela majątku Joachima Wintera nadużyć tych mógł dopuścić się jedynie Welsandt, który w tym czasie prowadził księgi kasowe i gospodarce majątku.

KSM żeńskiej diecezji chełmińskiej pielgrzymuje na swój zjazd do Częstochowy

XII zjazd delegowanych Katol. Stowarzyszeń Młodzieży żeńskich diecezji chełmińskiej odbędzie się w Częstochowie w połączeniu z pielgrzymką we wtorek 8-go czerwca.

Szpital powiatu toruńskiego w Chełmży

W sobotę odbyło się otwarcie szpitala powiatowego powiatu toruńskiego w Chełmży, odległej 22 km od Torunia. W akcie tym wzięli udział m. in. starosta pow. Bruniewski, lekarz wojewódzki dr. Krippendorff, członkowie wydziału powiatowego oraz miejscowe władze miejskie i duchowieństwo z ks. prałatem Szydłickim, który dokonał poświęcenia szpitala.

